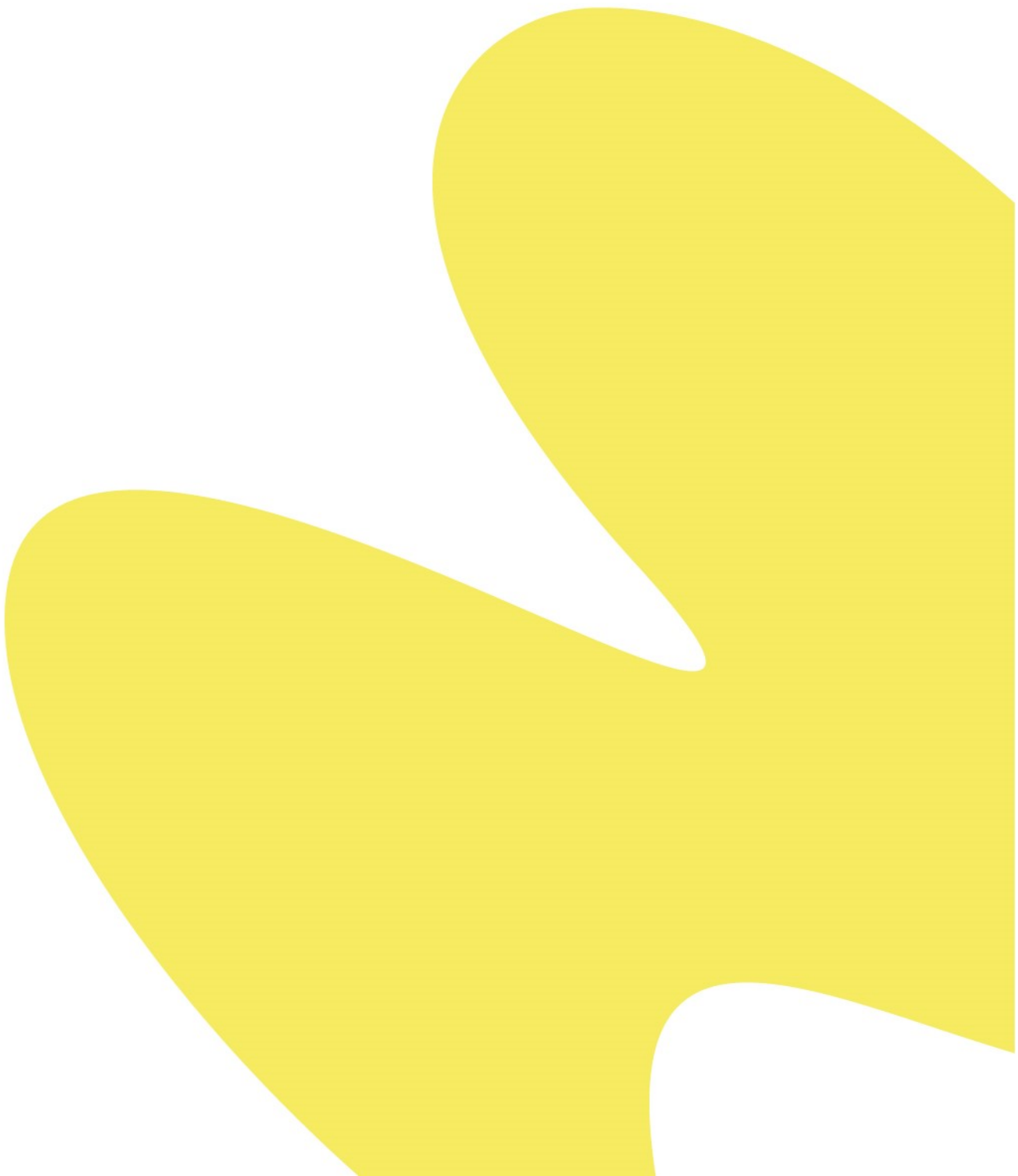

KUOPIO

Väliarviointi

Tarkastuslautakunta 3.9.2024

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Sisällys

Tarkastuslautakunnan väliarviointi kaupunginvaltuustolle.....	2
Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen vuoden 2024 työohjelmasta	2
Kuopion kaupungin valmius, turvallisuus ja varautuminen	2
Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen toteutumaennuste	2
Henkilöstöasiat.....	5
Lainakanta ja investoinnit.....	6
Verotulot ja valtionosuudet	7
Kaupungin muut tunnusluvut	8
Strategisten tavoitteiden toteutuma	9
Suorituskyky, taloudellisuus- ja vaikuttavuusmittarit	25
Konserniyhtiöille asetetut sitovat tavoitteet	26
Sidonnaisuusilmoitukset	27
Vuoden 2023 arviointikertomuksen havaintoihin saadut vastineet	27

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Tarkastuslautakunnan väliarviointi kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan väliarviointi perustuu arviointikokouksiin sekä toiminnan ja talouden seurantaraportteihin. Kuntalain 121§:n mukaisesti Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 2.9.2024 käsitellyt kuluvan vuoden toisen osavuosikatsauksen sekä vastineet vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin.

Kaupunginvaltuustolle raportoidaan talousarvion toteutumista neljä kertaa vuodessa, maaliskesä-, syys- ja joulukuun toteutumatilanteen tietojen pohjalta. Neljäs raportti on tilinpäätös ja se kattaa koko vuoden seurannan. Kaikki osavuosikatsaukset sisältävät talouden ja henkilöstön toteutumatiiedot ja talousennusteen. Puolivuotiskatsaus sisältää strategian ja tavoitteiden toteutumisen seurannan, jonka pohjalta tarkastuslautakunta laatii väliarvioinnin.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen vuoden 2024 työohjelmasta

Tarkastuslautakunta on laatinut kuluvan tarkastusvuoden työohjelman kokouksessaan 4.4.2024. Työohjelman mukaisesti lautakunta on tähän mennessä kuullut kirjastopalvelujen ja strategia ja kehittäminen- sekä asuminen ja palveluverkosto -yksiköiden johtavia viranhaltijoita toimialansa toiminnan ja talouden toteutumisesta. Kaupungin toimintaa koskevista arviointihavainnoista raportoidaan kevään arviointikertomuksessa.

Tilintarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n vastuullinen tilintarkastaja Marko Paasovaara esitteli tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksen työohjelman 15.8.2024. Tilintarkastuksen työohjelma pohjautuu tarkastusriskien arviointiin ja siinä huomioidaan vuosittain tehtävien hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen, ym. kuntalain edellyttämien tarkastusten lisäksi poikkeahallinnollisten talous- ja tietohallintoprosessien ja niihin liittyvien kontrollien tarkastus. Tilintarkastuksessa tarkastetaan mm. talousarvion noudattamista ja talousarviorakennetta, investointeja sekä sisäisen valvonnan toimivuutta. Tarkastuskohteille annetaan palaute tarkastuksista ja olenmaisista epäkohdista raportoidaan kaupunginjohdolle ja tarkastuslautakunnalle.

Kuopion kaupungin valmius, turvallisuus ja varautuminen

Tarkastuslautakunta on selvittänyt Kuopion kaupungin valmius-, turvallisuus- ja varautumisasioita. Saadun selvityksen mukaan kaupungin ohjeita ja tietoisuuden tasoa turvallisuusasioista on nostettu. Tehtyjä toimenpiteitä ovat mm. kulunvalvonnan, kameravalvonnan ja lukitusten tehostaminen. Häiriötilanteisiin varautumista harjoitellaan ja koulutuksia järjestetään säännöllisesti.

Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen toteutumaennuste

Osavuosikatsaukseen sisältyy käyttötalouden ja investointien seuranta 31.7. tilanteesta, palvelualueiden ja taseyksikön tilinpäätösennuste, tuloslaskelmaennuste, toiminnallisten tavoitteiden seuranta, mittaritiedot sekä johdon katsaukset. Keskeisten konserniyhteisöjen osuudessa on selvitetty puolen vuoden toteumatilannetta sekä ennustetta koko vuodelle.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Kaupungin talouden arvioidaan olevan vuoden 2024 tilinpäätöksessä -24,0 milj. euroa alijäämäinen. Muutetusta talousarviosta ollaan jäämässä 1,5 milj. euroa alemmalle tasolle. Keskeiset talouden toteuman riskitekijät:

- tavoiteltu talouden vaikuttaminen jää osin toteutumatta. Tavoite 5,9 milj. euroa, ennuste 4,7 milj. euroa
- positiivinen henkilötyövuosien kehitys ei korreloi palkkasummaa varhaiskasvatuksessa
- tapahtumamyynä ei toteudu suunnitellusti
- rakennusvalvonnan tulot putoavat
- kiinteistöjen myynnit ovat välttämättömiä, mutta tappiollisia
- työmarkkinoiden ristiriitainen kehitys: samanaikaisesti kohtalaisen korkean työllisyyden rinnalla on työttömyysongelma, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys kasvaa
- asuntorakentaminen on pysähtynyt
- rahoitusmarkkinoilla on edelleen epävarmuustekijöitä

Talousarviomuutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.6.2024 §49 talousarviomuutokset vuodelle 2024 palvelualueiden ja yleishallinnon toimintakatteeseen ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen sekä Tilapalvelujen investointeihin. Lisäksi kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi teknisen talousarviomuutoksen elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualueelle. Muutokset vaikuttavat kaupungin talousarvion tuloslaskelmaan ja muutosten jälkeen kaupungin talousarvioon merkitty alijäämä on -22,5 milj. euroa. Investointien nettomäärä pienenee 4,0 milj. euroa. Vuosikate ei riitä poistojen rahoittamiseen. Vuosikate % poistoista on ennusteen mukaan 57,8 %.

Tilinpäätösennuste 2024

	2024 Tot. 31.7.	TA 2024 muutettu	Ennuste 31.12.2024	Ero Ta/Ennuste
TOIMINTATUOTOT	123 136	215 497	214 167	-1 330
TOIMINTAKULUT	-294 669	-519 054	-521 956	-2 902
TOIMINTAKATE	-171 533	-303 557	-307 789	-4 232
VEROTULOT	170 641	298 900	300 457	1 557
VALTIONOSUUDET	18 816	32 300	33 090	790
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	8 226	7 788	7 138	-650
VUOSIKATE	26 150	35 431	32 896	-2 535
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-31 544	-58 025	-56 917	1 108
POISTOERON MUUTOS	6	54	12	-42
TILIKAUDEN TULOS	-5 387	-22 540	-24 009	-1 469

Luvut tuhansia euroja. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Toimintakatteen kehitys palvelualueittain

	2023 Tot. 31.7.	2024 Tot. 31.7.	%-ero	TA 2024 muu- tettu	Ennuste 31.12.	Ero TA/En- nuste
Keskusvaaliltk. ja tarkastustoimi	-581	-732	26,1 %	-806	-769	37
Yleishallinto	-6 554	-6 733	2,7 %	-16 281	-15 785	496
Elinvoima- ja konsernipalvelu	-15 535	-14 817	-4,6 %	-29 610	-29 192	417
Kaupunkiympäristö	1 423	880	-38,1 %	-2 872	-2 852	20
Hyvinvoinnin edistäminen	-28 288	-30 758	8,7 %	-49 233	-50 835	-1 602
Kasvun ja oppiminen	-136 978	-143 998	5,1 %	-244 296	-248 951	-4 654
josta varhaiskasvatuspalvelut	-54 326	-57 269	5,4 %	-94 060	-97 441	-3 381
josta perusopetus- ja nuorisopalvelut	-69 657	-72 858	4,6 %	-126 457	-128 017	-1 560
Ydinkaupunki, toimintakate yht.	-186 527	-196 162	5,2 %	-343 097	-348 388	-5 291
Tilapalvelut	23 337	24 630	5,5 %	39 540	40 599	1 059
Koko kaupunki, toimintakate yht.	-163 190	-171 533	5,1 %	-303 557	-307 789	-4 232

Luvut tuhansia euroja. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupungin toisessa osavuositarkastuksessa palvelualueiden antamien selvitysten mukaan Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 0,4 milj. euroa talousarviota parempana. Työmarkkinatukimaksujen ennustetaan ylittävän 0,7 milj. euroa, mutta ylitys saadaan katettua työllisyyspalvelun muilla säästöillä. Talouden vakauttamisen toimenpiteistä ennustetaan säästöjä ostopalveluista ja henkilöstömenoista sekä hankerahoituksesta yhteensä 0,3 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön palvelualueella toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Rakentamisen heikko kysyntä ja yleisesti haastava taloustilanne aiheuttavat tulovajetta. Rakennusvalvontamaksutuotot jäävät talousarviosta vähintään 0,5 milj. euroa ja maankäyttösopimustulot 0,3 milj. euroa pienemmiksi. Riski maankäyttösopimustulojen suurempaan vajeeeseen on suuri. Joukkoliikenteen valtionapu jää talousarviota pienemmäksi, mutta kohonneen matkustajamäärän myötä vaje voidaan kattaa lipputuloilla. Talouden vakauttamisen toimenpiteistä ennustetaan säästöjä saatavan ostopalveluista ja henkilöstömenoista yhteensä 0,77 milj. euroa ja satamamaksutulojen lisäystä 50.000 euroa.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 1,6 milj. euroa talousarviota heikompana. Ennusteeseen sisältyy palvelualueen säästötavoite 0,3 milj. euroa. Tapahtuma- ja tilamyynnin arvioidaan olevan -1,8 milj. euroa talousarviotavoitetta heikompi.

Kuopion kaupunki

Tarkastuslautakunta

Tarkastustoimisto

3.9.2024

Teatterin tuloennustetta on laskettu 0,15 milj. euroa alkuvuoden lipunmyynnin toteuduttua arvi-
oitua pienempänä.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 4,7 milj. euroa ta-
lousarviota heikompana. Varhaiskasvatuksessa vuoden 2023 toteuman ja vuoden 2024 talousar-
vion henkilöstökuluissa on -2,7 milj. euron ero. Vuoden 2023 palkankorotusten lisäksi paikallisesti
sovittavat järjestelyerät ja kehittämisohjelmaerät kohdistettiin varhaiskasvatukseen, mikä nostaa
henkilöstökuluja, vaikka henkilöstömäärä on vähentynyt alkuvuoden aikana 31 henkilöllä (-18
htv). Yksityisen päivähoiton palvelusetelin indeksitarkistus 1.8.2024 nostaa kustannuksia -0,5
milj. euroa. Kelan maksaman kotihoidon tuen määrä arvioidaan olevan 0,5 milj. euroa pienempi
edellisvuoteen verrattuna. Perusopetuksen hanketoiminnan ennustetaan olevan vuonna 2024 n.
30 % pienempää edellisvuoteen verrattuna. Tämä alentaa toimintatuottoja. Perusopetuksen hen-
kilöstökuluissa kasvua aiheuttaa koulunkäynninohjaajien määrän kasvaminen kehitysvammaisten
ohjaamisessa. Lisäksi kasvua on hallintokuluissa. Kotikuntakorvausten perusosaan tuli korotus
kesken vuotta. Tästä syystä loppuvuoden kotikuntakorvausten kustannus on n. 0,3 milj. euroa
budjetoitua suurempi.

Tilapalveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,6 milj. euroa talousarviota parem-
pana. Ennusteeseen sisältyy Kouluviraston myynti, jossa rakennuksen osuudesta syntyy myynti-
tappiota -0,4 milj. euroa. Vuokratkustannukset tulevat nousemaan 0,5 milj. euroa liittyen Kunto-
laakson korko- ja indeksimuutokseen vuoden 2024 aikana. Pelastusasemat (6 kpl) tulevat myyn-
tiin syyskuussa 2024 eikä myyntihinta-arvion ja nykyisen tasearvon erotuksesta johtuvaa mahdol-
lista tulosvaikutteista alaskirjausta ole huomioitu vuoden 2024 talousarviossa. Talouden vakaut-
tamiseksi karsitaan vuosikorjausohjelmaa, minkä vaikutuksesta kustannusten arvioidaan alene-
van 1,5 milj. euroa.

Henkilöstöasiat

Koko vuoden henkilötyövuosiennuste on 3 400 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien ennustetaan
ylittävän varhaiskasvatuksessa n. 62 htv. Elinvoima- ja konsernipalvelujen henkilötyövuosien kas-
vua selittää hallinnon ja tukipalvelutehtävien organisoinnin uudistus, joka merkitsi tehtävien siir-
toa muilta palvelualueilta.

Henkilötyövuodet	1-7/2023	1-7/2024	Muutos	Muutos-%	Ennuste*
Elinvoima- ja konsernipalv.	87,3	100,7	13,4	15,3 %	172,6
Kaupunkiympäristön pa.	127,4	124,3	-3,1	-2,4 %	213,1
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	231,1	224,7	-6,3	-2,7 %	385,3
Kasvun ja oppimisen pa.	1526,6	1510,8	-15,8	-1,0 %	2589,9
josta perusopetus	654,7	656,6	1,9	0,3 %	1125,5
josta varhaiskasvatus	728,2	710,2	-18,0	-2,5 %	1217,4
Ydinkaupunki yhteensä	1972,4	1960,5	-11,9	-0,6 %	3360,8
Tilapalvelut	24,6	23,1	-1,6	-6,4 %	39,5
Yhteensä	1997,0	1983,5	-13,5	-0,7 %	3400,3

* laskennallinen ennuste, toteuma muutettu vastaamaan kalenterivuotta

Lähde: Työnantajapalvelu

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Usean vuoden ajan kaupungin tavoitteena on ollut vähentää sairauspoissaoloja. Vuoteen 2027 mennessä tavoitteena on päästä sairauspoissaoloissa tasolle 12 pv/htv. Heinäkuun lopussa sairauspoissaolojen määrässä on havaittavissa laskua.

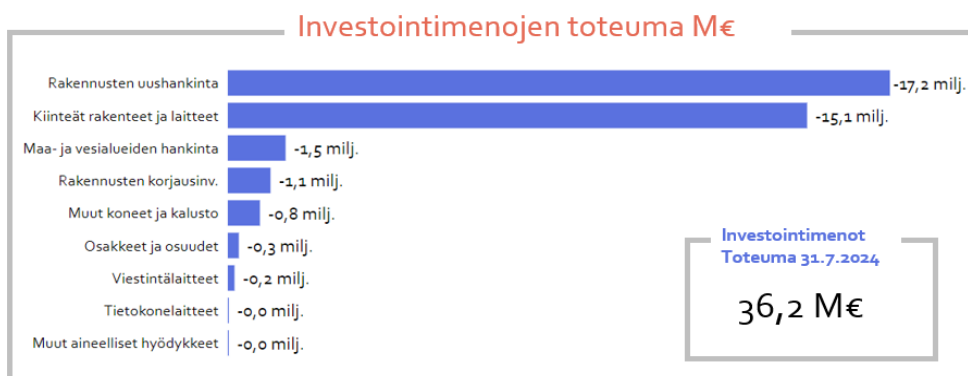
Sairauspoissaolot

pv / henkilötyövuosi	1-7/ 2023	1-7/ 2024	Muutos
Elinvoima- ja konsernipalv.	9,88	10,41	0,53
Kaupunkiympäristön pa.	8,50	6,58	-1,92
Hyvinvoinnin edistämisen pa.	10,8	12,26	1,46
Kasvun ja oppimisen pa.	18,16	17,9	-0,26
josta perusopetus	14,88	12,99	-1,89
josta varhaiskasvatus	22,33	23,7	1,37
Tilapalvelut	9,83	7,1	-2,73
Koko kaupunki pv/htv	16,21	16,02	-0,19

Lähde: Työnantajapalvelu

Lainakanta ja investoinnit

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrän arvioidaan olevan noin 502,6 milj. euroa vuoden lopussa. Nettolisäys n. 39 milj. euroa on talousarvion mukainen. Investointimenojen arvioidaan jäävän 3,0 milj. euroa muutettua talousarviota pienemmiksi.

Rakennusinvestoinnit TOP 6

4252056 Savilahden liikunta- ja tapaht	-8,9 milj.
6554105 Sinikellon päiväkot	-3,0 milj.
6554103 Pyörön päiväkot	-2,8 milj.
6553403 Pirtin koulu (uudisrakennus)	-1,6 milj.
6954005 Pienet investoinnit	-0,7 milj.
6554106 Jynkän päiväkot	-0,7 milj.

Yhdyskuntarakentaminen

Kun.tekn./Liikenneväylät	-11,7 milj.
Liikuntapaikat	-2,0 milj.
Yl.alueet,puistot,virkistysal.	-1,1 milj.
Rahti-,matkustaja-,pienvenesat	-0,2 milj.
Yhteensä	-15,1 milj.

Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Verotulot ja valtionosuudet

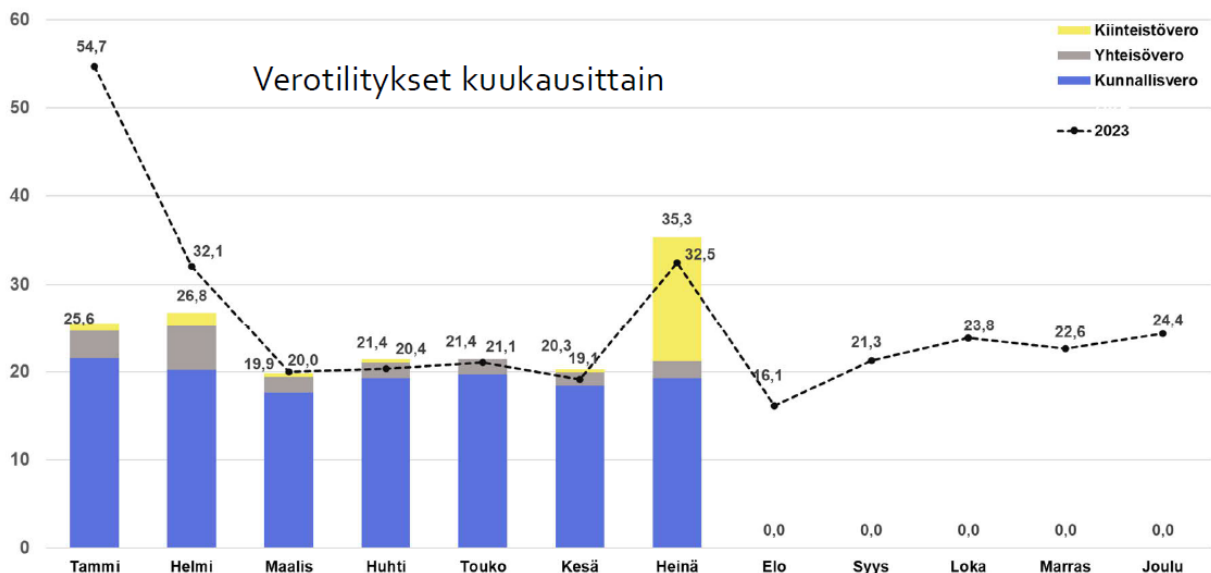
Verotulojen ennustetaan toteutuvan n. 1,6 milj. euroa talousarvioon merkittävä suurempina elokuussa päivitetyn kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisesti. Kunnallisveron kehitys on säilynyt hyvänä, vaikka taloudessa ei ole tapahtunut odotettua käännettä ja työllisyys on heikentynyt koko kuluvan vuoden. Vaikka yhteisöveron määrä koko maan tasolla on hienoisessa kasvussa, kaupungin talousarvio on ollut sen suhteen liian optimistinen. Kaupungin nk. normaali kuukausittaisten verotilitysten taso on asettunut n. 20 milj. euroon. Kiinteistöveron pääasialliset tilityskaudet ja vuoden 2023 verotuksen valmistumisen vaikutukset ovat pääosin vielä edessä.

Valtionosuustulojen arvio on noussut valtiovarainministeriön tekemien hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden tarkistuslaskelmien vuoksi.

Tammi-heinäkuu

Toteuma yhteensä M€	170,6
Kunnallisvero	136,2
Yhteisövero	17,0
Kiinteistövero	17,5

Verotuloennuste 2024	300,5 M€
Verotulot talousarviossa	
Kunnallisvero	218,8
Yhteisövero	26,0
Kiinteistövero	54,1
298,9 M€	

Kuukausitilitysten tasossa näkyvät 2023 kertaluontoiset ”verohännät”. Kuntaliiton veroennustekehikko on päivittynyt elokuussa. Siinä verotulot yhteensä ovat 1,6 M€ talousarviota paremmat ja tätä tietoa on käytetty ennusteessa. Talousarvioon verrattuna suhteellisesti suurin ero on syntymässä yhteisöveroon, jota muiden verojen suurempi kertymä kompensoi.

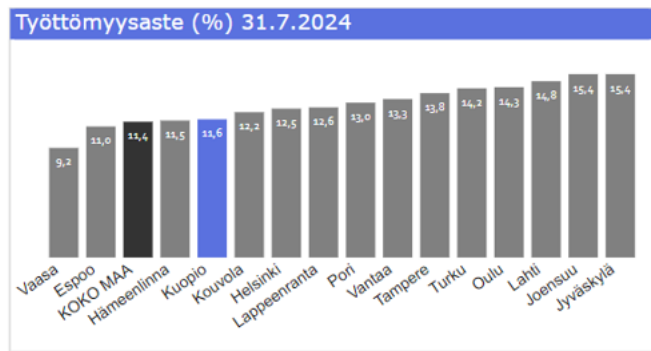
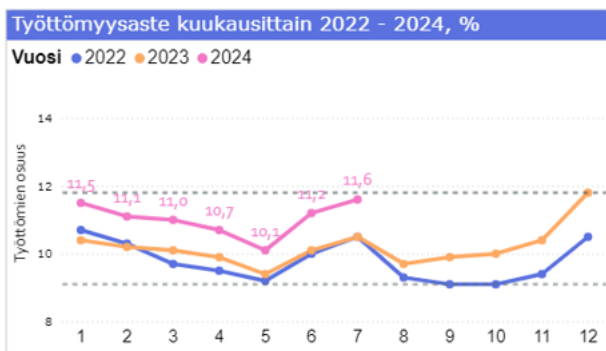
Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Kaupungin muut tunnusluvut

Ennakkotiedon mukaan heinäkuun lopun väestömäärä oli 124 302 henkeä. Opiskelijoiden tulo-muutto nostaa väkilukua syksyllä, joten tammi-heinäkuun väestönlisäyksestä (281) ei voi vielä tehdä päätelmiä koko vuoden väestökehityksestä.

Heinäkuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 813 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste oli 11,6 %. Avoimia työpaikkoja oli 637, mikä oli 900 vähemmän kuin vuosi sitten. Kuopion työttömyysaste on hyvällä tasolla vertailukaupunkien joukossa. Kuopio maksoi Kelalle työmarkkinatuen kuntaosuutta noin 1,0 milj. euroa heinäkuussa. Saajia oli 2073 henkeä.

Kuopion työttömyysasteen kehitys. Lähde: Talous- ja omistajaohjaus

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Strategisten tavoitteiden toteutuma

Talousarvion strategiaosaan (s. 16–20) on koottu valtuustoon nähden sitovat kaupunkistrategiaa vuonna 2024 toteuttavat tavoitteet. Tarkastuslautakunta arvioi valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumaennustetta tavoitekohtaisessa taulukossa, johon on koottu tavoitteet vastuutahoineen sekä kaupunginhallituksen että tarkastuslautakunnan arviot vierekkäisin sarakkein.

Merkkien selitteet:

- Etenee suunnitellusti/valmis
- Etenee hitaasti/osittain
- Tavoite on saavutettu/saavutettavissa
- Tavoitteen toteutuminen on epätodennäköistä
- Ei voida arvioida

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Strategialinkitys 1.1. Elinympäristö ja osallisuus				
Kuopiolaisten tyytyväisyys asuin ympäristöön säilyy korkeana	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen rakennettuun ympäristöön	7,23 (2020), muita mittauksia ei ole Asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus 87,1 % (2020) 85,4 % (2023)		Tavoitetta ei voi arvioida. Osavuosikatsauksen mittaritiedoissa on esitetty asuinalueensa olosuhteisiin tyytyväisten osuus (%), 20–64-vuotiaat.
Asunnottomuus vähenee	Asunnottomuus	0,9 / 1 000 as. (2016), 1,2 / 1 000 as. (2020), 1,1 / 1 000 as. (2023)		Asunnottomuus on vähentynyt vuoden 2020 tasosta, mutta pidemmän aikavälin muutosta ei ole. Piiloasunnottomuus ei näy tilastoissa.
Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin	4,94 (2020), muita mittauksia ei ole (asteikko 0-10)		 Kyselyä ei ole tehty. Käytettävissä on vain mittaus vuodelta 2020, jonka tulos näyttää alhaiselta. Osallistamista on toteutettu, mm. Ilmasto- ja resurssiviisusohjelmien valmistelussa, palvelujen kehittämisessä (mm. perusopetus, liikuntapaikat ja jätehuolto), pitäjäraadit, nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvostot sekä romanityöryhmä. Maahanmuuttajille ei ole erillistä osallistavaa ohjelmaa.

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit	
Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen turvallisuuteen			Ei voida arvioida, koska ei ole mitattu.	
	Häiriöindeksi, joka muodostuu painotetuista rikos- ja tehtävämääristä suhteutettuna asukasluvuun. Indeksien vertailuvuosi on taannehtivasti 2014, jolloin kokonaan arvo 100. Mitä korkeampi indeksin arvo, sitä enemmän on häiriötä (negatiivinen ilmiö).	164,6 (2020) 119,4 (2021) 85,2 (2022) 153,2 (2023) 86,7 (30.6.2024)			Häiriöiden määrä väheni koronan aikana, mutta on palannut entiselle tasolle. Rikoksista syyllisiksi epäiltyjä / 1000 vastaavan ikäistä. 0–14-vuotiaat: 7,1 (2017) 16,5 (2023) 15–17-vuotiaat: 55,9(2017) 88,8(2023) 18–20-vuotiaat: 112,2 (2017) 146,4 (2023) Rikoksista syyllisiksi epäiltyjen määrät ovat nousseet kaikissa nuorten ikäryhmissä. Sama henkilö voi olla syylliseksi epäiltynä useita kertoja.
	Kaatumisiin ja puutoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä	489,4 (2017) 344,2 (2023)			Hoitojaksojen määrät ovat pienentyneet ikäluokan kasvusta huolimatta. Mittari kuvaa ikääntyneiden parantunutta toimintakykyä.
Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtauspaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta	7,44 (2019) 8,14 (2023)			Virkistys- ja urheilualueiden määrä on kasvanut.
	Asukastoiminnan kävijämäärät	102 012 (2019) 53 300 (2020) 45 432 (2023) 25 217 (30.6.2024)			Asukastoimintaan osallistuneiden määrä romahti vuonna 2020. Kävijämäärän arvioidaan kasvavan viimevuodesta.
	Nuorisotilojen kävijämäärät	Nuorisotilojen käyntikerrat (kpl) 428 916 (2019) 282 964 (2020) 408 676 (2023)			Osavuosikatsauksen mittaritiedoissa on esitetty nuorisotilojen käyntikerrat (kpl).

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Strategialinkitys 1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot				
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5 luokan oppilaat 45,1 (2017) 48,4 (2021) 48,2 (2023)	✓	 <p>Koululaisten liikunta on pysynyt ennallaan. Liikkuvien määrä putoaa puoleen 4.–5. luokalta 8.–9. luokkaan siirryttäessä.</p> <p>8. ja 9. luokan oppilaiden liikkumisen määrä on jonkin verran noussut. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden liikkumisen määrä on vähentynyt vuodesta 2021. Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden liikkumisen määrä on kasvanut jonkin verran</p>
		Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaat 19,6 (2017) 25,6 (2021) 26,7 (2023)		
		lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat 11,3 % (2017) 23,6 % (2021) 20,5 % (2023)		
		ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat 14,8 % (2017) 15,8 % (2021) 16,7 % (2023)		
	Aikuisten liikkuminen	Terveysliikuntasuosittelusten mukaan liian vähän liikkuvien osuus % 56,8 (2021) 55,1 (2023)		Liian vähän liikkuvien aikuisten osuus on hieman pienentynyt.
	Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	92,1 (2020) 92,9 (2022) 93,4 (2023)		Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta on kasvanut vuoden 2020 jälkeen. Tulos riippuu myös hyvinvointialueen palvelutarjonnasta.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö (AUDIT-C = alkoholin käytön riskirajan ylittävien %-osuus)	Päihdemyönteisyyden trendi on kasvava. 34,9 (2015) 33,3 (2020) 32,3 (2023)		 Nuorten humalahakuinen juominen on vähentynyt. Jätevesitutkimusten mukaan huu-meiden käyttö Kuopiossa väheni huomattavasti korona-aikana mutta 3/2024 tilanteen mukaan taso on ylittänyt koronaa edeltävän tason. Amfetamiinin käyttö on runsasta ja kokaiini on ilmestynyt uututena jäteveteen. Aikuisten alkoholinkäyttö on vähentynyt.
Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus on jonkin verran vähentynyt. Vahvaa positiivista mielenterveyttä kokeneet 8. ja 9. luokan oppilaat 29,1 % (2017) 25,0 % (2021) 23,1 % (2023) lukio 35,4 % (2017) 26,0 % (2021) 25,7 % (2023) ammattillisessa oppilaitoksessa ennallaan (28,1 % 2023) Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS)-mittarin pistemäärä asteikolla 7–35 p (keskiarvo 20 vuotta täytäneille). 24,1 (2020) 23,7 (2023)		 Positiivista mielenterveyttä kokeneiden lasten ja nuorten sekä aikuisten osuudet ovat laskeneet edelleen.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys Aikuisten kokemus yksinäisyys	<p>Itsensä yksinäiseksi tuntevat 4. ja 5. luokan oppilaat 2,2 % (2017) 4,9 % (2023)</p> <p>8. ja 9. luokan oppilaat 10,0 % (2017) 13,6 % (2023)</p> <p>lukio 9,6 % (2017) 18,7 % (2023)</p> <p>ammattillinen oppilaitos 10,4 % (2017) 14,9 % (2023)</p> <p>Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat 11,7 % (2020) 12,5 % (2023)</p>	→	👎 Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on kasvanut.
Strategialinkitys 1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo				
Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät	<p>Pitkäaikaistyöttömien määrä</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä (%)</p> <p>Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä</p> <p>Alle 25-vuotiaiden osuus (%) työttömistä</p>	<p>1 866 (2019) 2 693 (2021) 2 234 (2023) 2 336 (30.6.2024)</p> <p>32,9 (2019) 40,9 (2021) 37,5 (2023) 35,1 (30.6.2024)</p> <p>907 (2019) 862 (2021) 870 (2023) 995 (30.6.2024)</p> <p>12,5 (2019) 13,9 (2021) 11,6 (2023)</p>	→	👎 Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömien määrä on kasvanut.

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Vahvistamme työikäisten työkykyä sekä työssä jaksamista	Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä	9,4 (2015) 8,4 (2019) 7,5 (2023)		<p> Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus on tasaisesti laskenut.</p> <p> Työttömien työkyvyn selvittäminen ja edistäminen sekä näihin liittyvien yhteistyömallien kehittämisen eivät ole edenneet suunnitellusti hyvinvointialueella olevien merkittävien resurssivajeiden takia.</p>
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	5,5 (2015) 5,4 (2019) 5,8 (2021) 6,2 (2022)		Oppivelvollisuuden ikäraja muuttui 18 ikävuoteen vuonna 2021. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuutta ei ole mitattu vuoden 2022 jälkeen.
Strategialinkitys 1.4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus				
Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas,	Opetuksen eurot / oppilas: 9 293 (2018) 10 122 (2021) 11 275 (2023)		Tavoitetta kuvaava mittari puuttuu. Perusopetuksen käyttömenot ovat kasvaneet.
	vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko	Yleisopetuksen tunnit (sis. erityistehtävät, kerhotunnit, tukiopeus ja osa-aikainen erityisopetus) /oppilas 1,69 (2018) 1,65 (2021) 1,70 (2022)		<p>Opetusryhmän keskipakko on suurentunut.</p> <p>1-6lk 17,1 (2019) 17,1 (2021) 17,2 (2022) 17,9 (2023)</p> <p>7-9lk 19,7 (2019) 18,9 (2021) 18,8 (2022) 19,6 (2023)</p>
	Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen			Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman toteutumisen arviointikyselyä on pilotoitu oppilaille ja huoltajille kahdella koululla keväällä 2024. Kysely on tarkoitus toteuttaa kaikilla kouluilla keväällä 2025. Opetushenkilöstön kysely on toteutettu elokuussa 2024 koko henkilöstölle.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Strategialinkitys 1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen				
Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuritilojen kävijämäärät	2,2 milj. (2019) 2,8 milj. (2023)		 Kulttuuritilojen kävijämäärät sekä sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikertojen määrät ovat kasvaneet.
	Kansalaisopiston opiskelijamäärä/opetustunnit	23 557/44 402 (2019) 22 348/43 510 (2023) 11 225/21 730 (30.6.2024)		
	Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat	1,40 milj. (2019) 1,58 milj. (2023)		 Odotettavissa on, että käyntikertojen määrä nousee Luolan valmistumisen myötä.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Strategialinkitys 2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjisympäristö				
Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys	Liikevaihto 5 795 milj. € (2018) 6 511 milj. € (2021) 7 169 milj. € (2023) 1 651 milj. € (Q1/2024) Viennin kehitys 679 milj. € (2018) 1 023 milj. € (2021) 973 milj. € (2023)	→	Yrittäjyyskasvatuksen toteutusta ei ole arvioitu eikä sille ole mittaria. Yleinen suhdannetilanne on näkynyt kuopiolaisessa yrityskentässä mm. yritystoiminnan järjestelyinä ja muutoksina. Yritysten taloudellisissa mittareissa on myönteistä kehitystä.
	Yrityskanta / 1000 as.	54,3/1000 as. (2018) 61,5 /1000 as. (2021) 64,7 /1000 as. (2023) 65,5 (30.6.2024)		
	Uudet yritykset / 1000 as.	5,3/1000 as. (2018) 6,6 /1000 as. (2021) 6,7 /1000 as. (2023) 2,2 (30.6.2024)		
	Yritysmyonteisyyssmittaukset	Toimintaympäristön hyvyys yrityksille, sijoitus 20 suurimman kunnan joukossa, sijoitus 13. (2023) Elinkeinopolitiikan kokonaisarvosana sijoitus yli 50 000 asukkaan kunnat 2. sija (2018) 2. sija (2022) 9. sija (2024)		Kuopion sijoitus Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä on vuonna 2024 laskenut yhdeksänneksi suurten kaupunkien joukossa.
	Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen	Yritystontit (sopivuus, määrä)	58 kpl (tilanne 9/2024)	→

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Yritykset saavat osavaa työvoimaa	Pk-yritysten työvoiman saatavuus	Yrityksistä 25 % (2022) 23 % (2023) 12 % (30.6.2024) ilmoittaa työvoiman saatavuuden olevan merkittävin työllistämisen este.	✓	👍 Työllisyystilanteen heikkeneminen on parantanut Kuopion seudun pk-yritysten työvoiman saatavuutta, mutta laskenut avointen työpaikkojen määrää.
	Työllisyysaste	65,1 (2015) 69,2 (2019) 71,4 (2022)		Työllisyysasteen uusin tieto on vuodelta 2022.
	Avoimet työpaikat	1 362 (2018) 2 306 (2021) 1 292 (2023) 647 (30.6.2024)		
Strategialinkitys 2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys				
Mahdollistamme monipuolisen ja riittävän asuntotuotannon sekä monipaikkaisen elämän	Asuntotuotanto (lkm., tyyppi, hallintasuhte)	Valmistuneiden asuntojen lkm. 1 803 (2018) 1 208 (2021) 1 198 (2023) 222 (30.6.2024)	➡	👎 Vuonna 2024 arvioidaan valmistuvan n. 500–600 uutta asuntoa. Kerrostalotonttireservi on hyvä, mutta pientalotonttireservi on niukka. Ukrainan sodan vaikutus rakennuskustannuksiin on vähentänyt rakennustoimintaa.
	Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta	kerrostalot n. 8 v omakotitalot n. 3 v rivitalot n. 4 v		
Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä	Maaseutuohjelman toteuttaminen		✓	👍 Maaseutuohjelma 2022–2030 sisältää useita kaupungin strategiaan pohjautuvia tavoitteita, joista toteutuneita ovat mm. matkailuja ja retkeilyä palvelevia reittejä ja rakenteita on toteutettu Etelä-Kallaveden saaristoon ja Tahkolle, kaupunki on kannanotoissaan ja edunvalvonnassaan valtion suuntaan korostanut perusväylänpidon rahoituksen nostoa ja kaupungin yksityistieavustusten määrä on säilynyt ennallaan. Maaseudun tonttitarjontaa on markkinoitu mm. Rakenna ja Asu -messuilla. Maaseutuohjelman tilannekatsaus käsiteltiin kaupunginhallituksessa 24.6.2024 § 211.

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Kehitämme Savilahden kärkihankkeena	Savilahden rakentamisen eteneminen			Yleinen suhdannetilanne ja vähentynyt asunto- ja toimitilarakentaminen ovat hidastaneet uusien hankkeiden käynnistymistä. Alueelle on valmistunut yritysinvestointi Finvector, tapahtuma- ja liikuntakeskus Luola, valmistumassa on opiskelija-asuntoja ja uusi asu-misoikeustalo valmistuu vuoden 2025 alussa Vanhan Varikon alueelle. Infran rakentaminen on edennyt tontin luovutusvalmiutta mukailten. Marikonrannan suunnittelukilpailun käynnistämistä on lykätty.
Strategialinkitys 2.3 Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus				
Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky	3,19/2,43/1,06 (2019) 2,98/2,19/1,18 (2023) 3,24/2,84/1,22 (2024)		Yliopiston, ammattikorkeakoulun sekä ammattikoulun hakijamäärät ovat kasvaneet. Yhteishaku ja etäopiskelu vaikuttavat lukuihin.
	Alueelle jäävien valmistuneiden osuus UEF/AMK	37,4/63,0 (2015) 32,1/59,2 (2021) 31,1/61,9 (2022)		Opiskelijoiden jääminen alueelle valmistumisen jälkeen on vähentynyt.
Koulutus vastaa ennakkoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin	Mittari kehitetään työllisyyspalvelu-uudistuksen yhteydessä.			Tavoitetta ei voida arvioida.
Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle	Panostukset t&k toimintaan	Tutkimus- ja kehitysrahoitus, milj. € 122,4 (2017) 151,7 (2019) 171,4 (2022)		Tutkimus- ja kehitysrahoitus on kasvanut. Innovaatiopalveluita on kehitetty mm. Kuopio Health, Business Center ja Kuopio Water Cluster kanssa.
Strategialinkitys 2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu				
Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset	Tapahtuma-avustuksia myönnettiin 0,61 milj. € (2023) 0,267 milj. € (30.6.2024)		Järjestetty runsaasti erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja näyttelyjä eri kohderyhmille niin kaupunkikeskustassa, lähiöissä kuin maaseutualueilla.
	Tapahtumakävijät	Tapahtumakävijöitä 430 928 (2023) 102 025 (30.6.2024)		Kuopion kaupungin tilojen ja alueiden tapahtumamyymäntiä on tehostettu. Kaupunkitasoinen tapahtumatilojen myyntiprosessin selvitystyö on valmis. Kaupungin tapahtumapalveluihin on palkattu kaksi työntekijää.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio ja kommentit
Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen	544 424 (2019) 535 189 (2022) 524 304 (2023) 236 573 (30.6.2024)		 Matkailijoiden yöpymisten määrä on jäänyt koronaa edeltävää tasoa matalammaksi mahdollisesti venäläisten matkailijoiden puuttumisen vuoksi. Alueen matkailua on edistetty uudistamalla Kuopio-Tahko Markkinointi Oy:n strategia ja verkkopalvelut tukemaan Kuopio ja Tahko -brändistrategiaa ja valmistauduttu kansainvälisen markkinoinnin aloittamiseen.
Strategialinkitys 2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta				
Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa			 T-Median suomalaisten kaupunkien elinvoimaa ja mainetta asukkaiden sekä potentiaalisten asukkaiden keskuudessa selvittäneen Kaupunkien Vetovoima & Pito-voima -tutkimuksen mukaan Kuopio oli yhdessä Jyväskylän kanssa toiseksi vetovoimaisin kaupunki Tampereen jälkeen. Tutkimuksen mukaan Kuopio on kuitenkin menettänyt vetovoimaansa. Edunvalvonta kohdistui alkuvuonna MAL-rahoitukseen, uuteen kaupunkipoliittiseen teemasopimukseen, kuntien valtiosuusuu-distukseen, lentoliikenteen vuoro-tarjontaan ja oppilaitosten aloitus-paikkoihin. Insinööriopiskelijoiden amk-paikkoja on lisätty. Muun edunvalvonnan onnistumisesta ei ole vielä tietoa.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
Strategialinkitys 3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus				
Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin	Toteutuneet puurakennushankkeet			Tavoitetta ei voida arvioida, koska mittaritietoa ei ole saatavilla. Muutamia puurakennuskohteita on valmistunut.
Kuopiossa on vahva kiertotalouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa	Kiertotalousyritysten määrä ja liikevaihto Hankkeiden eteneminen	363 kpl (2023) 354 kpl (30.6.2024)		 Kiertotalousyrityksellä tarkoitetaan vuokraus-, kierrätys-, korjaus- ja huoltotoimintaa. Yritysten liikevaihdosta ei ole tietoa. Hepomäen kiertotalousalueen kehittämistä kiertotalouden yritysten sijoittumispaikaksi on edistetty.
Hankintamme ovat vastuullisia ja hiili-neutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)			Tavoitetta ei voida arvioida, koska mittaritietoa ei ole saatavissa. Hankintojen vastuullisuutta on edistetty mm. järjestämällä koulutuksia vähähiilisuuden ja kiertotalouden huomioonottamisesta hankinnoissa. Ilmastoasiantuntijat ovat olleet tukena hankintojen tekemisessä. Hiilijalanjälki on selvitetty kaikissa kaupungin uudisrakennus- ja peruskorjauskohteissa.
Strategialinkitys 3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne				
Suunnitteleamme ja toteutamme kestävä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehdoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentamista	Tieliikenteen CO ₂ -päästöt kt CO ₂ -ekv	187,1 (2018) 157,2 (2022) 161,4 (2023, ennakkotieto, joka perustuu muutoksiin liikennepolttoainejakeluvaihtoiteessa)		 Tieliikenteen päästöt ovat vähentyneet vuoden 2018 tasosta. Vaihtoehtoisten käyttövoimien tankkauspaikalle ollaan kaavoittamassa tonttia Haapaniemelle.
Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Joukkoliikenteen matkustajamäärä / v (1000 matkustajaa) Kestävien liikenne- muotojen osuus matkoista	7 358 (2019) 8 500 (2023) 4 652 (30.6.2024) 45 % (2020)		 Joukkoliikenteen matkustajamäärä on ylittänyt koronaa edeltävän tason. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet 11,2 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tuoretta mittaritietoa ei ole saatavissa.

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
Otamme maankäytönsuunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojelueuiden määrä (ha / %) Vanhojen metsien osuus (%), Lehtipuuston osuus (%)	755 ha/7 % (2023) 17 % (2021) 22 % (2021)	✓	Tavoitetta ei voida arvioida. Luonnonsuojelueuiden osuudessa ei ole muutoksia vuoden 2021 jälkeen. Vanhojen metsien ja lehtipuuston osuuksista ei ole vertailutietoa. Kuopion luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2024–2030 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 20.5.2024 § 32.
Strategialinkitys 3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky				
Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	6,2 (2015) 5,2 (2021) 5,0 (2022) Suomen keskiarvo v. 2020 6,57	✓	👍 Uusi Ilmasto- ja resurssiivasohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2024 § 48. Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU)-hankkeessa (EAKR) on järjestetty ilmastoinfoja, koulutuksia ja kuntalaisille suunnattuja kampanjoita.
Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviiasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähemmän ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasvi proteiinien osuus (%:a kg) kaikista Kuopion kaupungin elintarvikeos- toista Ruokahävikin määrä (kg)	5,17 (2020) 4,50 (2021) 8,0 (2023) 16 (2018) 18,5 (2021) 33,0 (2023) 173 329 kg/606 653 € (2022) 91 996 kg/321 987 € (30.6.2023)	➔	Tavoitetta ei voida arvioida. Lähiruuan ja kasvi proteiinien osuutta sekä ruokahävikin määrää koskevia alkuvuoden 2024 seurantatietoja ei ole saatu Servica Oy:ltä.
Tehostamme energi- ankäyttöä 10 prosent- tia ja lisäämme uusiutuvien energiamuoto- jen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kau- pungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) (Tunnus- luku, joka lasketaan jakamalla lämmityk- seen käytetty ener- giamäärä rakennuk- sen tilavuudella) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	sähkö 17/lämpö 32 (2019) sähkö 16/lämpö 33 (2022) sähkö 15/lämpö 32 (2023) 68 (2019) 75 (2021) 75 (2023)	✓	👎 Energian käyttö ei ole tehostunut. Sähkön ja lämmön ominaiskäyttö on hieman pienentynyt vuodesta 2022. Uusiutuvan energian osuus on kas- vanut merkittävästi vuodesta 2019 ja pysynyt vuoden 2021 tasolla.

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
Strategialinkitys 4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta				
Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisatioaste Tyytyväisyys palveluihin	19 (2021) 29 (2023) 35 (30.6.2024)		 Kaupungin palveluiden digitasomittaus on toteutettu. Palveluista 35 % oli tavoitetasolla. Tyytyväisyyttä palveluihin ei ole mitattu.
Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet (kpl)	3 049 (2019) 6 641 (2021) 5 539 (2023) 2 623 (30.6.2024) 34 (2019) 37 (2021) 35 (2023) 13 (30.6.2024)		 Kuntalais- ja asiakaspalautteiden sekä kuntalaisaloitteiden määrä vaihtelee vuosittain.
Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	0 (2023) 0 (2024)		 Lapsivaikutusten arviointeja ei ole toteutettu.
Strategialinkitys 4.2. Uudistuva johtaminen				
Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi (työnantajaa suosittelneiden osuus)	13,7 (2015) 4,7 (2022) * 10,0 (2023) 69,40 (2021) 67,30 (2022) * 68,0 (2023) * sis. HVA:lle siirtyneet		 Hakijoiden määrä avoimiin työpaikkoihin on jatkuvasti laskenut. Henkilöstön saatavuus (vakituiset ja sijaiset) vaihtelee huomattavasti vastualueittain. Osalla vastuualueista henkilöstön saatavuus ja poissaolot ovat vaikeuttaneet mm. palvelujen järjestämistä.
Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys			 Toimielinten itsearviointit on suunniteltu toteutettavaksi syksyllä. Johtamisjärjestelmän arviointi on käynnissä ja se valmistuu alkusyksystä 2024.
Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit			Tavoitetta ei voida arvioida, koska mittaritietoa ei ole saatavissa.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
Strategialinkitys 4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Kouluspäivät / htv	17 422 (2019) 10 846 (2022) * 8 896 (2023)	✓	👍 1.1.-30.6.2024 OSS-järjestelmän kautta oli tarjolla 93 kpl sisäisiä ja ulkoisia koulutuksia, joihin osallistui 1 549 henkilöä. Koulutukseen osallistumisesta, työkierrossa ja sisäisesti täytettävien tehtävien kohdalla on HVA:lle siirtymisen vuoksi merkittäviä muutoksia.
	Työkierto	339 (2019) 334 (2022) * 177 (2023)		
	Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	108 (2019) 229 (2022) * 111 (2023) * sis. HVA:lle siirtyneet		
Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työnteekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Toteutettu vuonna 2022.	✓	👍 Työhyvinvointikysely toteutetaan syksyn aikana. Sairauspoissaoloja on ollut heinäkuun 2024 loppuun mennessä keskimäärin 16,0 pv /htv (16,2 pv/htv 07/2023). Sairauspoissaolojen vertailu työyksiköiden välillä on vaikeaa, koska pienessä yksikössä yksittäinen pitkä poissaolo vaikuttaa keskiarvoon.
	Sairauspoissaolot	16,2 (2015) 18,1 (2021) 21,0 (2022) * 17,9 (2023) 16,0 (tilanne 7/2024) * sis. HVA:lle siirtyneet		
Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme keuhkukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorummeita.	Henkilöstön kehittämislaitteiden määrä	10 (2021) 21 (2022) 50 (2023) 21 (30.6.2024)	✓	👍 Henkilöstön kehittämislaitteiden määrä vaihtelee vuosittain. Koronan aikainen suuri etätyöpäivien sekä etätyötä tehneiden henkilöiden määrä on vakiintunut.
	Etätyötä tehneet henkilöt ja	1 608 hlöä (2021) 1 473 hlöä (2022) 850 hlöä (2023) 712 hlöä (30.6.2024)		
	etätyöpäivät	88 575 pv (2021) 79 859 pv (2022) 50 557 pv (2023) 28 440 pv (30.6.2024)		

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Trendi ja viimeisin saatavissa oleva tieto	Tilanne 30.6.	Tarkastuslautakunnan arvio
Strategialinkitys 4.4. Kestävä talous				
Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista	30,2 (2019) 125,2 (2021) 104,2 (2023)		Vuosikatteen osuus poistoista, ennuste 57,8%.
	Investointien tulorahoitus %	13,6 (2019) 77,0 (2021) 62,3 (2023)		Talouden tasapainotusohjelma vuosille 2024–2027 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 20.5.2024 § 24. Ohjelman toimeenpanosuunnitelma vastuineen sekä seuranta-mallit ovat valmiit.
	Lainamäärä € / asukas	4 090 (2019) 4 277 (2021) 4 374 (2023) 3 980 (31.7.2024)		
Mitoitamme palveluverkostomme asiakstarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista			Tavoitetta ei voida arvioida, koska mittaritietoa ei ole saatavilla.
Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellyttämme omistajiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	Konsernitulos M€	47,1 (2021) 27,6 (2022) 30,6 (2023)		Konsernitulos on parantunut. Omistajastrategia ja omistajapolitiittiset linjaukset tulevat päätöksentekoon syksyllä 2024.
	Konsernilainojen määrä € / asukas	9 285 (2021) 9 997 (2022) 7 451 (2023)		Konsernilainojen määrä on pienentynyt. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut asiaan myönteisesti.

Tarkastuslautakunnan laskelman mukaan valtuusto on asettanut 46 talousarviotavoitetta, joita seurataan useilla eri mittareilla. Toiseen osavuosikatsaukseen oli saatu vain osa talousarviotavoitteita koskevien mittareiden väliaikatiedoista. Osasta mittareista puuttuu arvot tai mittaritiedot ovat vanhoja.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Suorituskyky, taloudellisuus- ja vaikuttavuusmittarit

Mittarin nimi ja mittari	Tavoite 2024	Toteuma 30.6.2024	Tarkastuslautakunnan arvio
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	8 000 000	4 652 357	Toteutuu.
Päiväkotien täyttöaste / haja-asutusalue (%)	96	91	Toteutuu.
Päiväkotien täyttöaste / taajama-alue (%)	99	99	Toteutuu.
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	85	45	Ei toteudu.
Toimitilojen kokonaisneliömäärä (brm ²)	637 000	648 768	Ei toteudu.
Ulkoa vuokrattujen tilojen kokonaisneliöt (m ²)	59 800	60 526	Tavoitteen voidaan katsoa toteutuvan.
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 000	7 266	Ei toteudu.
Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0–6-vuotiaasta lasta kohden (€)	12 849	7 899	Ei toteudu.
Perusopetuksen toimintamenot euroa per 7–15-vuotias lapsi (€)	11 387	5 686	Toteutuu.
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	82,4	77,4	Toteutuu.
Keskimääräinen tilakustannus (€/brm ² /kk)	12,54	11,65	Toteutuu.
Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus (M€)	11,300	5,865	Ei toteudu.
Kunnossapidon talvihoidon asiakastytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,7	3,7	Toteutuu.
Varhaiskasvatukseen osallistuminen 0–6-vuotiaista (%)	75,0	81,6	Toteutuu.
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl)	17,6	8,7	Ei toteudu.
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl)	120 000	73 227	Toteutuu.
Purettujen rakennusten kokonaisneliöt (brm ²)	16 700	7 588	Ei toteudu.

Konserniyhtiöille asetetut sitovat tavoitteet

Yhtiö	Tavoite ja mittari	Tavoite-taso 2024	Toteuma 6/2024	Tarkastuslautakunnan arvio
Kuopion Energia Oy	Liikevaihto M€	119,0	74,0	Toteutuu.
	Tuloutus omistajalle M€	9,0	6,1	Toteutuu.
	Käyttökate-%	15,0	38,9	Toteutuu.
	Omavaraisuusaste %	32,5	34,0	Toteutuu.
Kuopion Pysäköinti Oy	Liikevaihto M€	3,9	2,0	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,0	-0,1	Toteutuu.
	Omavaraisuusaste %	90,5	91,6	Toteutuu.
Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	Liikevaihto M€	11,4	5,8	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,0	2,4	Toteutuu.
	Käyttöaste %	94,0	94,6	Toteutuu.
	Asuinneliövelka €/asm ²	780 (max)	670	Toteutuu.
Niiralan Kulma Oy	Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja M€	3,2	2,7	Ei toteudu.
	Käyttöaste %	97	96,4	Ei toteudu.
	Asuinneliövelka €/asm ² max	<600	543	Toteutuu.
	Kiinteistöalan energiatehokkuusso-pimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelma (parannus pro-sentteina vuoden 2015 tasosta)	7,5	7,5	Toteutuu.
Kuopion Vesi Oy	Liikevaihto M€	34,0	17,0	Toteutuu.
	Tuloutus omistajalle, korot M€	4,2	2,1	Toteutuu.
	Henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolot pv/htv	10,0	13,5	Ei toteudu.
	Tilikauden tulos ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja M€	0,2	0,8	Toteutuu.
Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	Liikevaihto M€	61,0	32,0	Toteutuu.
	Suoritetut tutkinnot kpl	1 460	931	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat	Liikevaihto M€	1,0	0,5	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,0	0,0	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Keskuscenttä	Liikevaihto M€	0,4	0,2	Toteutuu.
	Tilikauden tulos ennen veroja	0,1	0,0	Toteutuu.
Kiinteistö Oy Kuopion Luukas	Tilikauden tulos M€	0,1	0,0	Ei toteudu.
Servica Oy	Tilikauden tulos ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja M€	4,1	2,4	Ei toteudu.
	Asiakaskokemus 0–5	3,82		Ei voida arvioida, koska toteumatietoa ei ole saatavilla.
	Henkilöstön sairaus- ja tapaturma-poissaolot vähenevät edellisestä vuodesta 1 pv/hlö	20,8	9,78	Toteutuu.
	Henkilöstön hyvinvointi (työhyvinvointikyselyn kokonaistulos) 0–5	3,88		Ei voida arvioida, koska toteumatietoa ei ole saatavilla.
	Myyntikate %	58,5	59,8	Toteutuu.
Mestar Kuopio Oy	Liikevaihto M€	33,5	17,2	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,4	0,8	Toteutuu.
Järviseudun Työterveys Oy	Liikevaihto M€	12,2	7,8	Toteutuu.
	Tilikauden tulos M€	0,15	0,55	Toteutuu.
	Omavaraisuusaste %	75,0	70,7	Ei toteudu.
	Asiakastyytyväisyys (4–10)	9		Ei voida arvioida, koska asiakastyytyväisyyden keräämiseen käytetty mittari on muuttunut.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Sidonnaisuusilmoitukset

Sidonnaisuusilmoituksissa tapahtuneita muutoksia on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksissa säännöllisesti ja ne tuodaan vuosittain valtuustolle tiedoksi. Ajantasainen yhteenveto sidonnaisuuksista on nähtävissä kaupungin verkkosivuilla: Sidonnaisuudet - Kuopio

Sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuus on rajattu koskemaan kunnan keskeisiä luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita. Luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista ilmoitusvelvollisia ovat:

- valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- kaupunginhallituksen jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- omistajaohjausjaoston jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- lähidemokratiajaoston jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- työllisyysjaoston jäsenet, varajäsenet, esittelijä
- lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat, esittelijät
- kaupunkirakennelautakunnan sekä ympäristö- ja rakennuslautakunnan osalta myös jäsenet ja varajäsenet

Tarkastuslautakunta suosittelee asianosaisia tarkastamaan omat sidonnaisuustietonsa ja päivittämään ne tarvittaessa.

Vuoden 2023 arviointikertomuksen havaintoihin saadut vastineet

Kaupunginhallitus on käsitellyt vuoden 2023 arviointikertomuksessa pyydyistä vastineista tehdyn yhteenvedon kokouksessaan 2.9.2024 ja päättänyt lähettää sen tiedoksi valtuustolle.

Tarkastuslautakunta kiittää omalta osaltaan vastineista ja toteaa, että vastineissa on nähtävissä yhtenäinen käsitys asioiden nykytilasta ja kehittämiskohteista.

Taulukot vuosien 2021 ja 2022 jälkiseurannoista ja arviointivuoden 2023 havaintojen vastineista on esitetty alla.

Taulukon selitteet: 👍 Etenee 👎 Ei etene tai etenee hyvin hitaasti 🤔 Etenee osittain

Arviointivuoden 2021 jälkiseuranta		
Keskeiset arviointihavainnot	Vastuualueen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio
Kaupungin reagointikyky henkilöstön työtyytyväisyyden muutoksiin	Kyselyt toteuttaa KEVA. Kyselyt on sovittu toteutettavaksi koko henkilöstön ja pelkästään esihenkilöiden osalta vuorovuosin. Vuonna 2023 oli Kevan esihenkilökyselyn vuoro, joka oli avoinna vastattavaksi 20.09.2023 - 11.10.2023, vastausprosentti oli 73,5 %. Koko henkilöstön työhyvinvointikysely toteutettiin edellisen keran 28.9.2022 - 14.10.2022, vastausprosentti oli 45,7 %. Vuoden 2022 kyselyssä esihenkilöiden vastausprosentti oli 55,8 %. Seuraava kysely koko henkilöstölle toteutetaan syyskuussa 2024.	Tavoitetta ei voida arvioida. Henkilöstökysely toteutetaan syyskuussa, joten tuloksia ei vielä ole.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

<p>Sisäisen tarkastuksen resurssien turvaaminen</p>	<p>Sisäisen tarkastuksen raportoinnin kehittäminen on sisäinen tarkastuksen yksi vuoden 2024 kehityskohteista ja mainittu tarkastussuunnitelmassa.</p> <p>Sisäisen tarkastuksen raportit sisältävät jo tällä hetkellä arviointikohteiden kuvaukset ja suositukset korjaustoimenpiteistä, joiden toteuttaminen on toimivan johdon vastuulla. Vuoden 2023 aikana toteutui 2 sisäistä tarkastusta ja niiden pohjalta tuotettua raporttia ja 1 selvitys.</p> <p>Vuoden 2024 tarkastussuunnitelmassa on 5 tarkastusta ja lisäksi muut erikseen sovittavat kiireelliset tarkastukset.</p>	<p> Tarkastusvuosi on käynnissä. Raportointia on kehitetty ja tiedonvaihtoa ulkoisen tarkastuksen ja tilintarkastajien suuntaan on tiivistetty.</p> <p>Kaksi selvitystyötä on valmistunut ja yksi tarkastus on työn alla. Selvitys Kuopion kaupungin perintäprosessista on valmistunut toukokuussa. Selvitys Kuopion palkkahallinnon sopimushallinnosta - luonnos valmiina. Tarkastus kaupungin pienhankinnoista on työn alla.</p>
--	---	---

Arviointivuoden 2022 jälkiseuranta		
Keskeiset arviointihavainnot	Vastuualueen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio
<p>Ehkäisevän päihdetyön resurssien varmistaminen.</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön resursoinnista on käyty keskustelua hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa ja todettu nykyisen ehkäisevän päihdetyön 1 htv:n olevan riittämätön vastaamaan jatkuvasti lisääntyvään ehkäisevän päihdetyön tarpeeseen.</p> <p>Kuopiolaisten hyvinvoinnin tilaa kuvaavien indikaattorien mukaan erityisesti ikääntyneiden päihteidenkäyttöä, nuorten sähkötuopaintia ja päihderikollisuutta koskevat haasteet ovat jatkuvasti lisääntyneet, kuten myös seksuaalinen häirintä ja väkivalta.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö on valmistellut lautakunnan pyynnöstä esityksen ehkäisevän päihdetyön lisäresursoinnista. Lautakunnan päätöksen mukaisesti lisäresurssia esitetään kansalaistoiminnan palveluiden (+1htv) talousarvio 25:een.</p>	<p> Lisäresurssia on esitetty.</p>
<p>Asukastupaverkoston supistamisen vaikutus palvelujen saatavuuteen ja kaupungin toiminnan tuloksellisuuteen.</p>	<p>Asukastoiminnan resurssien pienentyttyä merkittävästi kokonaiskävijämäärä on luonnollisesti pienentynyt. Niissä tiloissa, joissa asukastoiminta jatkui ja joissa työskentelee lähiötyöntekijä kävijämäärät ovat pysyneet korkeina, suosituimpina Länsi-Puijon ja Männistön asukastilat. Asukastoimintaa on kehitetty merkittävästi ja toimintaa koordinoitu onnistuneesti yhteisökoordinaattorin työpanosta hyödyntäen. Asukastoimintaa järjestetään tänä päivänä myös pop-up tyyppisesti eri sisä- ja ulkotiloissa tavoittaen näin myös uutta kohderyhmää. Niiltä alueilta, joissa asukastilaa ei ole, pyritään ohjaamaan asukkaita lähimmän asukastilan kävijöiksi.</p> <p>Asukastoiminnan yhteistyö kirjaston kanssa esim. Neulamäessä ja Puijonlaaksossa on toiminut erittäin hyvin. Nykyisellä henkilöresurssilla ei ole mahdollista laajentaa toimintaa, mutta jatkuvasti toimintaa kehitetään siten, että pienellä resurssilla tavoitettaisiin mahdollisimman laaja asiakaskunta. Lähiötyöntekijöiden osamista on myös lisätty mm. yhteisöpedagogisia taitoja vahvistamalla. Asukastoiminnan toteutukseen rekrytoidaan aktiivisesti myös vapaaehtoistoimijoita ja yhdistyksiä ja toimitaan tiiviissä yhteistyössä seurakuntien kanssa.</p>	<p> Länsi-Puijon ja Männistön asukastilojen runsas käyttö osoittaa toiminnan tarvetta. Muualla toiminta on riittämätöntä.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

<p>Toimenpiteet pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.</p>	<p>Hyvinvointialueen resurssit työkykyä kartoittavissa ja edistävissä palveluissa ovat työllisyyspalvelun asiakastarpeeseen nähden riittämättömät. Kuntouttavaan työtoimintaan on ollut jatkuva useiden kuukausien jono. Jonossa on ollut keskimäärin 60-70 henkilöä. Myös palveluihin pääsemiksi vaadittavien aktivointisuunnitelmien laatimisessa yhdessä hyvinvointialueen kanssa on ollut jatkuvasti merkittäviä viiveitä. Näin ollen kuntouttavan työtoiminnan jonotilanne ei kerro koko totuutta palveluiden liian vähäisestä tarjonnasta.</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan korvaavaksi palveluksi suunniteltu tuettu työkokeilu ei ole toteutunut suunnitellusti ja sitä tullaan kehittämään edelleen TE24 uudistuksen toteutuksen yhteydessä. Haasteena on ollut se, että toimintapaikoina on ollut samat järjestöt ja säätiöt kuin kuntouttavassa työtoiminnassa ja sosiaalisessa kuntoutuksessa. Asiakkaat, jotka ovat jo ko. toimintapaikoissa olleet, eivät ole halunneet mennä niihin uudelleen. Tavoitteena on avata palvelua hallitusti yrityksiin toteutettavaksi niin, että asiakkaiden ja työkokeilupaikkojen tueksi hankittaisiin erillisen palvelutuottajan toteuttamaa yksilövalmennusta.</p>	<p> Kuntouttavan työtoiminnan jonotilanne on edelleen huono.</p> <p>Ontuva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja Kuopion työllisyysasioita koskevan vastuun laajeneminen vuoden 2025 alussa muodostavat erittäin vaativan yhdistelmän.</p>
<p>Lukiolaisten oppimisen tuesta huolehtiminen</p>	<p>Perusopetuksesta siirtyvien lukiolaisten oppimisen tuen tarpeesta saadaan tieto systeemissä tiedonsiirrossa heti lukiokoulutuksen alussa ja näin jo perusopetuksessa todettuihin oppimisen haasteisiin voidaan tarjota tukea heti. Hyvinvointihankkeen nivelvaiheen opinto-ohjaajat voivat jo kahdeksannelta luokalta alkaen tunnistaa myös erityistuen tarpeen vaativia nuoria, jotka sijoittautuvat lukiokoulutukseen Kuopiossa.</p> <p>Lukiolaisten oppimisen tuesta huolehtivat lukioiden aineenopettajat, ryhmänohjaajat, opinto-ohjaus, erityisopettajat sekä hyvinvointivalmentajat. Hyvinvointialueen kautta tulevat psykologi, kuraattori, kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri palvelut jokaiselle lukiolle. Lukiokoulutuksen oppimistuloksia seurataan lukio-opintojen aikana opintojaksojen avoimen kurssipalautteen ja numeerisen arvioinnin kautta jokaisessa opintojaksossa.</p> <p>Opiskelijoille tarjotaan oppimisen tukeen erilaisia tukipalveluita heti opintojen alusta alkaen, jolloin lukiolaisille tehdään myös lukiseula sekä jokaisella lukiolaisella on mahdollisuus toivoa erillistä tiedonsiirtopalaveria erityisopettajan kanssa, jolloin havaittujen haasteiden osalle voidaan räätälöidä oppimisen tuen palveluita henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaa. Lukiolaisella on aina mahdollisuus toivoa tukiopetusta sekä tapaamista eri tukipalveluiden henkilöiden kanssa.</p> <p>Lukiolaisten opintoja seurataan lisäksi systeemisesti opiskelijahallintojärjestelmään integroidulla digitaalisella huolijärjestelmällä, joka antaa ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle ja rehtorille reaaliaikaista tietoa jokaisen nuoren opintojen etenemisestä ja ennustetta mahdollisesta opintojen keskeytymisestä.</p>	<p> Lukiolaisten oppimisen tukeen on saatavissa palveluita.</p>
<p>Oppimistulosten seuraaminen huomioiden lukioon sisään tulevien lähtötaso</p>	<p>Kts. edellinen vastaus</p>	<p> Lukioiden opetuksen laatu- mittareita kehitetään.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

Arviointivuoden 2023 havainnot		
Keskeiset arviointihavainnot	Vastuualueen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio
Varhaiskasvatuksen resurssien varmistaminen	Varhaiskasvatuksen rekrytointivaikkeudet erityisesti opettajien ja sosionomien osalta on kansallinen ongelma. Kuopion kaupunki on tiivistänyt yhteistyötä Savonian ja Itä-Suomen yliopiston kanssa, jotta alalle saataisiin osaajia nuorista, mutta myös jatkokouluttajista tai alanvaihtajista. Henkilöstörakenteen muutos vuoteen 2030 vaatii noin 200 lastenhoitajan vakanssin muuttamista varhaiskasvatuksen sosionomin tai opettajan vakanssiin. Muutosta tehdään koko ajan ja tähän on varauduttu talousarviossa kasvavina henkilöstökuluina.	 Resurssien varmistamiseksi on tehty toimenpiteitä. Valtakunnallinen ongelma on jatkuvasti olemassa.
Etsivä nuorisotyö -toiminnan ja päihdetyötä tekevän erityisnuorisotyön resurssien varmistaminen	Organisaatiouudistus ja tiimimallin kehittäminen vaativat useita vuosia, mutta jo kahden vuoden aikana on saatu aikaan merkittäviä parannuksia mm. tiedonkulkuun ja alueellisen työn johtamiseen jakamalla vastuuta tiiminvetäjille. Työntekijöillä on paremmat mahdollisuudet oman työnsä kehittämiseen kehittämistimien kautta. Etsivä nuorisotyö on valtionavusteista toimintaa. Kuluvalle avustuskaudella etsivän nuorisotyön avustus väheni 5000 €/htv eli kokonaisuudessaan 30.000 €. Tämä aiheuttaa haasteita etsivän nuorisotyön toteuttamiseen jatkossa. Erityisnuorisotyössä yhden työparin työpanos on kohdennettu kokonaisuudessaan nuoriin, joilla on päihdeiden käytön mukanaan tuomia elämänhallinnallisia haasteita.	 Valtionavustuksen vähentämistä ei ole kompensoitu budjetissa, vaan säästö joudutaan etsimään budjetin sisäلتä. Tämä merkitsee mahdollisesti henkilöresurssin vähentämistä toisaalla.
Toimenpiteet pitäjäraatitoiminnan hallintokulttuurin täsmentämiseksi	Kaupungin johtamisjärjestelmän arvioinnissa otetaan huomioon tarve liittää osallisuuteen, demokratiaan ja kansalaistoimintoihin liittyvät palvelut yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa myös pitäjäraadit ovat mukana. Pitäjäraatien toimintasääntöä ollaan päivittämässä siten, että osallisuus- ja demokratiajaksella tulee mahdolliseksi tarvittaessa muuttaa pitäjäraatien jäseniä, jos toiminnassa ilmenee haasteita. Pitäjäraatien toiminnan tueksi on laadittu käsikirja, jossa kerrotaan, miten toimitaan hyvän hallinnon, ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti.	 Pitäjäraatien hallinnointia on parannettu.
Erityisen tuen oppilaiden koulukuljetusten järjestämisvastuu (matkustuksen aikataulu, matka-ajat ja tuki matkan aikana)	Kaupungin joukkoliikenne- ja henkilökuljetusyksikön vastuulla on järjestää erityisen tuen oppilaiden matkustuksen aikataulu yhdessä toimittajien ja koulujen kanssa. Perusopetuslain 32 § säätelee toimintaa, matka-aikaa sekä tuen tarvetta matkan aikana ja Kuopion kaupungin koulukuljetusten periaatteet. Vaikeasti vammaisilla oppilailla on avustajat mukana kuljetuksissa. Asiakastytyväisyyskyselyt voidaan tehdä syksyn aikana, kunhan syksyn kuljetukset ovat lähteneet käyntiin, mahdollisesti lokakuussa.	 Erityisen tuen oppilaiden koulukuljetustarpeet on huomioitu. Asiakastytyväisyyskysely on tulossa mahdollisesti lokakuussa.
Mukke-hankkeen (Mutkattomia kuljetuspalveluita kaikkiin elämäntilanteisiin Kuopion seudulla) eteneminen	Mukke-hankkeessa (Mutkattomia kuljetuspalveluita kaikkiin elämäntilanteisiin Kuopion seudulla) kehitetään maaseudun innovatiivisia liikkumismalleja yhteistyössä naapurikuntien, Pohjois-Savon liiton ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Mukke-hankkeen II osa on toteutettu. Hankkeelle ei ole haettu jatkorahoitusta. Hankkeen jatkumiseen vaikuttaa paljon hyvinvointialueen suhtautuminen kuljetusten järjestämiseen/ järjeistämiseen.	 Hanke ei etene. Hyvinvointialue ei osallistu hankkeen jatkamiseen. Kokeilu Suonenjoella pysähtyi Sansian resurssin puutteeseen.

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

<p>Turvallisuus-, valmiussuunnittelu- ja varautumisasioiden henkilöstöressurssien turvaaminen ja sijaisresurssit</p>	<p>Resurssia vahvistettiin vuodelle 2024 nimeämällä avaintehtäviin varahenkilöt. Varahenkilöt perehdytetään tehtäviinsä vuoden 2024 aikana. Yhteistyösopimus vapaaehtoisen pelastuspalvelu VAPEPA:n kanssa päivitetään vuoden 2024 aikana.</p>		<p>Varahenkilöt on nimetty ja perehdytys järjestetään vuoden 2024 aikana.</p>
<p>Poikkeustilanteiden huomioiminen strategiassa</p>	<p>Poikkeustilanteiden hallintaan pandemian ja turvallisuusuhkien osalta varaudutaan valmiussuunnitelmissa ja harjoittelemalla toimintaa erilaisissa uhkaskenaarioissa.</p> <p>Strategian tarkistuksen yhteydessä valtuusto ei asettanut sitovaa tavoitetta tätä koskien. Käytännössä toimenpiteitä myös muiden turvallisuusuhkien huomioon ottamiseksi ollaan tekemässä. Keskeisimpänä tässä on kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen suunnitteluun ja valmisteluun liittyvät toimenpiteet. Kokonaisturvallisuus käsittelee uhkatekijöitä huomattavasti laajemmin kuin pelkästään ilmaston tai ympäristön näkökulmasta.</p> <p>On tärkeää, että kokonaisturvallisuus nostetaan vahvemmin strategiaan, kun strategia tarkistetaan vuonna 2025.</p>		<p>Poikkeustilanteita ei ole huomioitu kaupungin strategiassa.</p>
<p>Toimenpiteet substanssisoamisen varmistamisen hallinnollisten asioiden valmistelussa</p>	<p>Haltuun-projektissa kaupunkiyhteisen hallinnon rakentaminen on toteutettu pääosin henkilöstösiirroilla, jolloin palvelualueille rekrytoituiden osaajat ovat siirtyneet palvelualueiden hallinnosta kaupunkiyhteiseen hallintoon, joka varmistaa substanssisoamisen siirtymisen.</p> <p>Haltuun -hankkeeseen liittyvissä rekrytoinneissa ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä otetaan huomioon osaamistason nostaminen siten, että painotetaan asiantuntijatasoa tietotaitoa sekä alueellisia ja valtakunnallisia verkostoja ja koulutuksia.</p> <p>Kaupunkiyhteisen hallinnon työntekijät työskentelevät kiinteässä yhteistyössä palvelualueiden kanssa, jolla varmistetaan osaamisen hyödyntäminen puolin ja toisin.</p> <p>Muutoksen tavoitteena on osaamisen varmistaminen useammalle henkilölle, jolloin työnantajan näkökulmasta henkilöriski pienenee. Työntekijän näkökulmasta henkilöiden oma osaaminen laajenee, tehtäväkuva monipuolistuu ja kollegiaalisuus lisääntyy. Toimenpiteinä tiimityö, työparit ja sijaisketjut.</p>		<p>Haltuun-projektin toimeenpano on edennyt alkuvuoden aikana. Osa johdon tukipalveluista on keskitetty 1.4. alkaen talousjohtajan, tietohallintojohtajan ja henkilöstöjohtajan alaisuuteen.</p> <p>Haltuun-projektiin sisältyvä päätöksenteontuen keskittäminen hallintopalveluun on määrä toteuttaa 1.10. mennessä.</p>
<p>Lapsivaikutusten arvioinnin ohjeistus on annettu palvelualueille. Lapsivaikutusten arviointeja ei ole toteutettu.</p>	<p>Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) perehdytys on avoin kaikille Priimassa ja täydennyskoulutusta tarjotaan tarpeen mukaan. LAVA ohje on laadittu ja arviointi sisältyy ennakkovaikutusten arviointi (EVA) lomakkeeseen. Lomaketta vielä täsmennetään, jotta osataan paremmin suunnitella, milloin arviointi tulee suorittaa. Myös LAVA -lomake laajan arvioinnin tekoon on valmisteilla. Ohjekokonaisuus viedään kaupungin johtoryhmään ja palvelualueiden johtotiimeihin vuoden 2024 aikana.</p>		<p>Ohjekokonaisuus on valmisteilla. Lapsivaikutusten arviointeja ei ole tehty.</p>
<p>Hyvinvointialueen omistajaohjauksen kehittäminen ja yhteistyö kaupungin omistajaohjauksen kanssa on vielä muotoutumassa.</p>	<p>Kaupungin ja hyvinvointialueen omistajaohjauksen välinen yhteistyö on käynnistynyt hyvin ja vuonna 2023 käynnistettiin puolivuositaisot omistajaohjauksensaamiset, joissa edustettuna on molempien organisaatioiden konsernijohto.</p> <p>Sekä kaupunki että hyvinvointialue ovat päivittäneet ja päivittäneet omistajapoliittisia linjauksiaan, missä yhteisomistettujen yhtiöiden osalta on tehty yhteistyötä ja harjoitettu aktiivista tietojenvaihtoa.</p>		<p>Yhteistyötä on käynnistetty.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

<p>Alueelliset jätteiden lajittelupisteet ovat puutteelliset ja niiltä puuttuu riittävä lajitteluohjeistus. Ohjeistusta tarvitaan monikielisenä ja kuvakkeina. Tyhjennysajankohdat eivät välttämättä vastaa kuntalaisten käyttöä.</p>	<p>Kuopion ekopisteistä suurin osa on valtakunnallisen Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n järjestämiä, ja pienempi osa kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuikko Oy:n, järjestämiä. Rinki on toteuttanut ekopisteverkoston vastaamaan pakkausjäteasetuksen vaatimuksia ja tulee vielä lisäämään ekopisteille muovipakkausten keräystä. Jätekuikko on täydentänyt Ringin verkostoa Savo-Pielisen jätelautakunnan määrittelemän palvelutason mukaan.</p> <p>Ringin antaman selvityksen mukaan se seuraa kaikkien ekopisteiden täyttöasteita säännöllisesti ja optimoi jokaisen jättejakeen tyhjennysaikoja. Kuluttajat voivat seurata tyhjennysajankohtia Rinkiin.fi-sivustolta löytyvästä ekopistekartasta. Keskiarvoisesti täyttöasteet ovat eri jätelajeille noin 50–70 %. Palautetta Ringille tulee lähinnä kartonki- ja muovipakkausten puristimista. Niiden ulkopuolelle voi helposti kertyä jätettä, vaikka kapasiteettia on riittävästi, sillä puristin voi mennä tukkoon tai se on väliaikaisesti poissa toiminnasta asiakkaan painettua hätäseis-painiketta.</p> <p>Rinki on ilmoittanut, että sen kaikilla ekopisteillä on lajitteluohjeet. Tarrojen tekstiohjeet ovat joko suomeksi tai ruotsiksi tai suomeksi ja englanniksi. Lisäksi jokaisen jakeen kohdalla on lajittelupiktogrammi eli lajitteluohje piirrosmuodossa. Puutteellinen ekopisteitä tai lajittelua koskeva ohjeistus ei ole noussut esille kuluttajien antamassa palautteessa. Jos yksittäisillä ekopisteillä on puutteita, voi niistä ilmoittaa suoraan Rinkiin.</p> <p>Myös Jätekuikko seuraa ekopisteiden kapasiteettien riittävyttä. Kuopion ekopisteistä haastavin tilanne on Niiralan ekopisteellä, jonka kuormitus on suurta Ringin ekopisteen poistuttua lähialueelta. Jätekuikko selvittää mahdollisuutta asentaa tälle pisteelle lisäsäiliöt kartongille ja muoville.</p> <p>Jätekuukolla on menossa jäteastioiden tarroitus/kyltitys-projekti, jossa ekopisteille laitetaan uudet jätelajimerkinnot. Jätelajin nimi tulee seuraavilla kielillä: suomi, englanti, venäjä, arabia. Kyltissä/tarrassa on pohjoismaisen piktogrammijärjestelmän mukainen symboli ja väritys. Lisänä QR-koodi ohjaa Jätekuikon verkkosivuille lajitteluohjeisiin.</p>	<p></p>	<p>Toimenpiteitä lajitteluohjeiden parantamiseksi on tehty.</p> <p>Tyhjennysvälit eivät välttämättä vastaa kaupunkilaisten tarpeita (jäteastiat täyttyvät viikonloppuisin).</p>
<p>Konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeisen viiden vuoden ajalta on voimakkaasti negatiivinen. Kuten tilinpäätöksessäkkin todetaan, toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.</p>	<p>Kuopion kaupungin on ollut välttämätöntä ryhtyä talouden tasapainotustyöhön, jotta talous ei kriisiydy ja kuntalain tasapainovaatimus täyttyy. Tasapainotusohjelman tavoitteena on saada talous tasapainoon vuoden 2027 loppuun mennessä. Tasapainotusohjelman toimenpiteet on huomioitu vuoden 2025 talousarviovalmistelussa etupainotteisesti. Edellytyksenä on, että toimenpiteet ovat pysyvästi toimintakatteeseen vaikuttavia.</p> <p>Tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, joten investoinnit joudutaan rahoittamaan suurelta osin velanotolla. Lainakan- nan kasvu ja siitä aiheutuvat korkomenot kaventavat käyttötalouden liikkumavaraa. Investointitasoa laskemalla vaikutetaan lainakan- nan kasvuun ja samalla alijäämäkehitykseen pienentämällä lainanoton kustannuksia ja poistojen määrää.</p>	<p></p>	<p>Talouden tasapainottamistyö on käynnissä.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

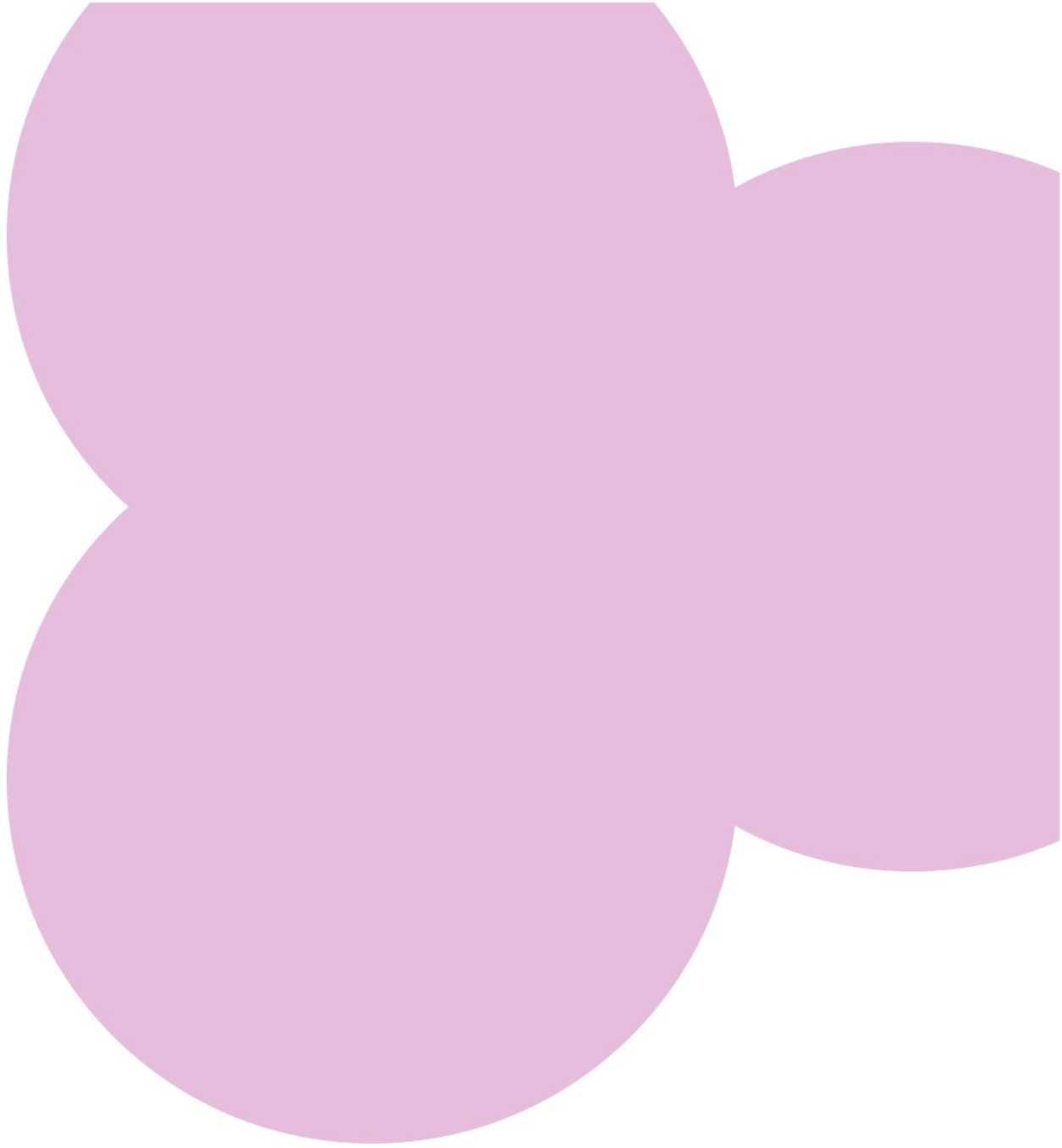
3.9.2024

<p>Kansalaisopiston suosituimpien kurssien jonotilanne on erittäin huono.</p>	<p>Suosittuja kursseja pyritään järjestämään enemmän, mutta tila, kalusto ja henkilöstöresurssit huomioiden. Mikäli resursseja (eurot) ei ole enemmän käytössä, tarkoittaa näiden kurssien lisääminen sitä, että toisaalta karsitaan. Kurssivalikoima pyritään pitämään kuitenkin monipuolisena ja tasa-arvoisena kaikkien saavutettavissa olevana (esim. maaseutu). Jossain määrin Savilahden luola voi tuoda helpotusta liikunnan tilavajaukseen. Ryhmäkokoja tarkastellaan täyttöastenäkökulmasta ja opiskeluoikeutta on rajoitettu suosituimmilla kursseilla, jotta useammalla olisi mahdollisuus osallistua edes yhdelle kurssille (esim. keramiikka).</p>		<p>Toimenpiteitä kurssitilanteen parantamiseksi on tehty.</p>
<p>Varautumiseen liittyvät tilakustannukset tulisi olla erillisenä kulleränä yleishallinnon kustannuksissa, etteivät ne väärinä liikunta- ja palvelualueiden ja koko hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tilakustannuksia.</p>	<p>Väestönsuojien sisäisen laskuttamisen tilanne selvitetään ennen talousarviokierrosta 2026, koska se vaatii kohteiden tarkemman läpikäynnin (esim. Lippumäki) ja lisäksi se on yhteydessä Tilapalveluiden sisäisen vuokran laskutusmalliin, joka tulee kehittää, jotta Tilapalveluiden menokehitys ei tämän muutoksen takia vääristy.</p> <p>On olennaista huomioida, että kaupungin ajatus väestönsuojien rakentamisessa ja ylläpidossa on ollut ottaa niitä joiltakin osin taloyhtiöiden lakisääteiseltä vastuulta kaupungin vastuulle siten, että tiloja hyödynnetään hyvinvoinnin edistämisen toiminnoissa. Jos kulut siirretään pois hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelta, niin katoaa myös kannuste käyttää väestönsuojatiloja siinä tarkoituksessa kuin niitä on poikkeusolojen ja häiriötilanteiden ulkopuolella ajateltu käytettävän.</p> <p>Kun ko. kustannusten sijoituspaikkaa harkitaan, tulee huomioida lisäksi valtiolle tehtävän kuntien talousraportoinnin vaatimukset. Yleishallinnon kustannukset, joihin tekstissä viitataan tarkoittaa käytännössä kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kustannuksia ja Kuopiolla ja muillakaan kunnilla ei kirjanpidossaan ole sellaista kustannuspaikkaa, johon voitaisiin kirjata 'isännättömiä kuluja' ja raportoida niitä valtiolle.</p>		<p>Erityisesti Savilahden Luola korostaa tilannetta, jossa väestönsuojakustannuksia tulee hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle, vaikka ne eivät sinne kuulu.</p>
<p>Käytöstä poistetuille palvelutalojen yhteydessä o- leille liikuntatiloille tulisi löytää korvaavat tilat lähipalveluna. Lisäksi maksukäytännöt tulisi selkiyttää siten, että liikuntarannekkeen hankkimista ei edellytetä esim. palvelutalon asukailta, jotka eivät pysty käyttämään muita liikuntatiloja.</p>	<p>Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 10.6.2024 §46, mikäli Pohjois-Savon hyvinvointialue luopuu jostakin Kuopion alueella sijaitsevasta palvelukeskuksesta, niin korvaavia uusia liikuntatiloja niissä sijaitseville liikuntatiloille ei järjestetä.</p> <p>Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päätti kokouksessaan 14.12.2022 § 87, että palvelu- ja toimintakeskusten allastilojen ja kuntosalien käyttö edellyttää joko eläkeläisten hyvinvointirannekettä tai palvelu- ja toimintakeskusten hyvinvointirannekettä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Palvelu- ja toimintakeskusten hyvinvointirannekkeen hinta on 1.8.2023 on 50 euroa /vuosi (sisältää voimassaolevan arvonlisäveron), 30 euroa / 6 kk (sisältää voimassaolevan arvonlisäveron) ○ Hankittaessa ensimmäisen kerran ranneke, rannekkeen hinta on 7,90 euroa (sisältää voimassaolevan arvonlisäveron) 		<p>Asia on käsitelty.</p>

Kuopion kaupunki
Tarkastuslautakunta
Tarkastustoimisto

3.9.2024

<p>Konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeisen viiden vuoden ajalta on voimakkaasti negatiivinen. Kuten tilinpäätöksessäkin todetaan, toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.</p>	<p>Kuopion kaupungin on ollut välttämätöntä ryhtyä talouden tasapainotustyöhön, jotta talous ei kriisiydy ja kuntalain tasapainovaatimus täyttyy. Tasapainotusohjelman tavoitteena on saada talous tasapainoon vuoden 2027 loppuun mennessä. Tasapainotusohjelman toimenpiteet on huomioitu vuoden 2025 talousarviovalmistelussa etupainotteisesti. Edellytyksenä on, että toimenpiteet ovat pysyvästi toimintakatteeseen vaikuttavia.</p> <p>Tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, joten investoinnit joudutaan rahoittamaan suurelta osin velanotolla. Lainakan- nan kasvu ja siitä aiheutuvat korkomenot kaventavat käyttötalou- den liikkumavaraa. Investointitasoa laskemalla vaikutetaan lai- nakannan kasvuun ja samalla alijäämäkehitykseen pienentämällä lainanoton kustannuksia ja poistojen määrää.</p>	<p></p>	<p>Talouden tasapainottamistyö on käynnissä.</p>
---	--	--	--

KUOPIO.

www.kuopio.fi